

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА
ТА ПРОБЛЕМИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ РОЗБУДОВИ
ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ**

Катерина Ігорівна Андріяш – студентка IV курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Світлана Анатоліївна Петровська – викладач
кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук

**СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ПЕРІОД
ТИМЧАСОВОЇ ВТРАТИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ ТА ЗАХВОРЮВАНЬ**

Сьогодні в Україні відповідно до статті 46 Конституції України громадяни мають право на соціальний захист. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, а також добровільним соціальним страхуванням через страхові компанії.

Розглядаючи розвиток системи соціального законодавства в Україні з моменту проголошення незалежності та звертаючись до сучасного стану в галузі законодавчого забезпечення соціальної сфери, слід відзначити, що за цей час так і не було створено системи, тобто єдиної і внутрішньо несуперечливої юридичної структури законодавчих актів, які регулюють соціальний захист громадян.

Певним чином це пояснюється специфікою самої системи соціального захисту, яка має доволі складну структуру, елементами якої є пенсійне забезпечення, соціальна допомога, соціальне страхування. Тому складність об'єкта правового регулювання та різноманітність соціальних проблем породжують певні ускладнення в коригуванні правових норм. Внаслідок цього виникають розбіжності в різних законах з одного і того ж питання, що ускладнює можливість їх безпосереднього застосування. Тому практично жодна спроба кодифікації існуючих юридичних актів у сфері соціального законодавства не реалізована.

Вказуючи на недосконалість законодавчого забезпечення права на соціальний захист, не маємо на увазі недостатню кількість законів. Навпаки, існує занадто багато законів та підзаконних нормативно-правових актів, які нерідко суперечать один одному.

Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на

забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом. Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Виділимо найсуттєвіші особливості нарахування і виплати допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності відповідно до нормативно-законодавчої бази.

Лікарняні листи оплачуються за календарними днями, відповідно і розрахунок середньої заробітної плати проводиться за календарний день. Період звернення працівника за допомогою обмежений терміном 12 місяців з дня відновлення працездатності. На законодавчому рівні встановлено верхню межу виплати за лікарняним листом. Для застрахованих осіб, які на момент настання страхового випадку працювали за сумісництвом, розрахунковий період визначають окремо за кожним місцем роботи [2].

Одним із актуальних питань, яке хвилює на сьогодні не одну сім'ю з дітьми, є і буде залишатися питання стосовно умов призначення, виплати та розміру допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Відповідно до Конституції України сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою.

Перш за все, гарантований державою рівень матеріальної підтримки сімей з дітьми шляхом надання державної грошової допомоги з урахуванням складу сім'ї, її доходів та віку дітей встановлено Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми».

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку призначається і виплачується одному з батьків дитини, усиновлювачу, опікуну, дідусю, бабусі або іншому родичу органами праці та соціального захисту населення за місцем їх реєстрації.

Розмір допомоги по вагітності та пологах розраховується сумарно і надається в повному обсязі незалежно від кількості днів відпустки, фактично використаних до пологів. Це обумовлено тим, що дана допомога надається працівниці як матеріальне забезпечення, яке компенсує втрату доходу (заробітної плати) за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами [2].

Сума цієї допомоги залежить від середньоденної зарплати і кількості календарних днів декретної відпустки. Розрахунковим періодом, за який обчислюється середня заробітна плата, є 12 календарних місяців перебування в трудових відносинах, що передують місяцю, в якому настав страховий випадок.

У разі смерті потерпілого право на одержання страхових виплат мають непрацездатні особи, які перебували на його утриманні або мали право на одержання від нього утримання, а також дитина, яка народилася протягом не більше як десятимісячного терміну після його смерті [1].

Сьогодні в Україні разом із трансформацією економіки відбувається створення системи соціального захисту населення з метою компенсації негативних проявів ринкової економіки. Створено необхідні умови для нормального її функціонування, постійного доповнення і вдосконалення.

Але разом із цим у соціальній сфері виявляються риси її недосконалості та невідповідності сучасним потребам людей (це стосується співвідношення між мінімальною заробітною платою, розміром пенсій, стипендій та прожитковим мінімумом). Тому перед державою стоять першочергові завдання переходу від надання пільг та дотацій до адресної грошової допомоги, створення умов для досягнення розміру прожиткового мінімуму до розміру середньої заробітної плати тощо.

Література

1. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», прийнятий 23.09.1999 р. № 1105-XIV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.
2. Макарова Г. С. Особливості нарахування і виплати допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності / Г. С. Макарова // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – № 1 (01). – С. 105-111.

Анастасія Юріївна Гончаренко – студентка II курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Олена Анатоліївна Лук'янихіна** – завідувач кафедри
соціально-економічних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

КОРУПЦІЯ ЯК АСОЦІАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЗЛОЧИН

Корупція – це складне негативне явище, що пронизує усі сфери суспільного життя. У зв'язку з тим, що природа цього явища поєднує і моральні, і соціальні, і правові, й економічні причини, прояви і наслідки корупції мають підвищену небезпеку для суспільства і вимагають пошуку дієвих механізмів щодо її зменшення.

Юридично-формальний зміст корупції визначений у Ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції» як використання особою..., наданих